

ชื่อเรื่อง การพัฒนากระบวนการเครือข่ายการเรียนรู้ กรณีศึกษา เครือข่าย “ฝ้าย ไหม ไฟ โบริณ” จังหวัด
กาฬสินธุ์

ชื่อผู้แต่ง แจ่มจันทร์ ณ กาฬสินธุ์, ฝ้าย กาฬสินธุ์

ปี พ.ศ. 2021

บทคัดย่อ

การพัฒนากระบวนการเครือข่ายการเรียนรู้ กรณีศึกษาเครือข่าย “ฝ้าย ไหม ไฟ โบริณ” มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของเครือข่าย ซึ่งเครือข่าย “ฝ้าย ไหม ไฟ โบริณ” ประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มทอผ้า 9 กลุ่มและ กลุ่มจักสาน 2 กลุ่ม ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้นำ คนในชุมชน ผู้รู้ ผู้อาวุโส ผู้นำกลุ่ม หน่วยงานภาครัฐและสมาชิกกลุ่มเครือข่าย แล้ววิเคราะห์และเสนอผลการศึกษาดังวิธีพรรณนา วิเคราะห์ผลการศึกษา ดังนี้ การส่งเสริมกระบวนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ของกลุ่มเครือข่าย “ฝ้าย ไหม ไฟ โบริณ” ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้กรณีศึกษา เครือข่าย “ฝ้าย ไหม ไฟ โบริณ” เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ของเครือข่าย เพื่อให้กลุ่มชุมชน มีการแลกเปลี่ยน การถ่ายทอดองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ เป็นการช่วยให้ชุมชนและเครือข่าย ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน เสริมสร้างพัฒนาเครือข่ายกระบวนการเรียนรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม โดยมีกิจกรรมการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การจัดหาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง การส่งเสริมและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สนองตอบความต้องการของผู้บริโภค จากการศึกษาและพัฒนากระบวนการโดยการฝึกอบรม กลุ่มมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านที่เป็นผืนผ้าและพัฒนามูลค่าผลิตภัณฑ์ด้านการแปรรูป มาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย ได้แก่ เสื้อ กระโปรง และกางเกง เนื่องจากกลุ่มมีความต้องการที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอ นอกจากนี้ทีมวิจัยยังได้ทำการสำรวจความต้องการของผู้บริโภคในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ในการใช้และซื้อสินค้า โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด พบว่าความต้องการของผู้บริโภคต้องการให้แปรรูปผ้าทอเป็นเครื่องแต่งกายมากที่สุด ร้อยละ 73.5 รองลงมาคือ ชุดตกแต่งบ้าน ร้อยละ 47.1 และเครื่องประดับสตรี ร้อยละ 31.2 ซึ่งตรงกับความต้องการของสมาชิกกลุ่ม ที่ต้องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การจักสานไม้ไผ่เป็นบรรจุภัณฑ์ เป็นการนำทรัพยากรที่มี อยู่ในท้องถิ่น ได้แก่ ไม้ไผ่รวล มาผลิตให้เกิดประโยชน์สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สมาชิกกลุ่มเครือข่าย กลุ่มจักสานไม้ไผ่ได้ทดลองจักสานไม้ไผ่เป็นบรรจุภัณฑ์จนประสบผลสำเร็จและถ่ายทอดให้แก่กลุ่มเครือข่าย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มเครือข่าย ทำให้ได้บรรจุภัณฑ์ต้นแบบ ซึ่งเกิดจากการคิดสร้างสรรค์ การทดลองของคนในชุมชนเอง สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มชุมชนเครือข่ายมีความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของบรรจุภัณฑ์และหีบห่อสินค้า ผลสืบเนื่องจากการวิจัย การพัฒนากระบวนการเครือข่ายการเรียนรู้ กรณีศึกษาเครือข่าย “ฝ้าย ไหม ไฟ โบริณ” ได้ก่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเครือข่าย เกิดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เกิดความเอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้บริโภค ตลอดจน การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ เป็นการพึ่งพาตนเอง พึ่งพาซึ่งกันและกันในกลุ่มเครือข่าย รวมทั้งการปรับปรุงสินค้าให้ได้คุณภาพมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป โดยใช้หลักการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการพึ่งพาตนเอง จนก่อให้เกิด การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป นับได้ว่าเป็นกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งชุมชน สมาชิกกลุ่ม สามารถใช้เป็นแนวทางหรือเป็นตัวอย่าง หากได้รับการพัฒนาที่ต่อเนื่องและสนับสนุนแนวทางดำเนินการ ด้าน การตลาด ด้านข้อมูล ย่อมก่อให้เกิดพัฒนาการเครือข่ายก้าวหน้าเพิ่มขึ้น และนำไปสู่การขยายเครือข่ายไปยังกลุ่ม อื่นๆ ในระดับอำเภอ จังหวัด และภูมิภาคต่อไป